

ergeteeken-
Ondergetee-
len luidt hij
is dr Kunst
in zijn ker-
de syno-
toeschrift
die verper-

We krijgen
n. K. S.

ake van de
eigering
genoemde
twee van
ook maar

elijk gesteld
toetelijk ge-
opengezet".

hebben we
de stukken,
dus deputa-
mág het
Den Haag:
ne repetitie
n mooie be-
van de fel-

örgangster-
nog offi-
„niet-volle“
kampen een
bindend was
in eigenlijk
t-volle“ uit-
aat blijkens
Sept.):

Generale Sy-
dat de be-
reikt in de
en Belijden
en nog open-
de te willen
zulks moge-
Synode der
behandeld.

BOVEN dit

ERONDER,

hier wordt
dus niet ge-
Red.)

al die eeden
waarheden
zoort in het
ik kan me
dagblad on-
tefjes naast
aag zéggen:
ur, née". Te-
die van „De
rij, en daar-
sche verga-
Uit het Rot-
we dit na-

urt, dat wij
ven van de
art. 31 K.O.)
commentaar
t.)

o elich-
Goed dat we
volle be-
oelichingen
alleen
vinden in
felt, dat het
n met com-
heeft bijge-
tvaardig is,
BETREURT,
omen, „een“
chrijven van
j, dat we er
ust gevraagd
t geven van
dat het mon-
terdammer-
rolle en niet-
boven gaan,
e verklaren,
zijn blad ge-
Want ds Bos
sselen meer
mer". Staat
g ing en
ode den vol-

ke verkondigt: we doen het niet, wat ze ginds van
ons vorderen, maar we zullen toch maar doen alsof
onze neus bloedt?

Hoort toe, allen die nog lezen wilt, en niet u laat
nervens maken: als een blad schrijft: voor de „samen-
spreking“ wordt niet gebonden aan eenig
vroeger besluit, dan zegt het moderamen,
dat blijkbaar geen dag wachten kan: ho, ho, wat be-
weert u dáár nou? Nee, maar..... Maar, nee..... Het
moderamen en „De Reformatie“ dezen keer eenstem-
mig!

Goede mensen, begrijpt het goed: het heele
besluiten-complex ligt er nog al-
tijd. Maakt geen drukte bij de kerkeraden. Wordt
niet heen en weer geworpen als een baar der zee. Kijkt
eens rustig uit, wat ze antwoorden op de conscientie-
kren van hun eigen menschen. Laat ons eens zien,
hoe het staat met „hun“, „geloofsgemeenschap“ on-
derling, blijkens de aan de oude en allemaal ge-
handhaafde besluiten straks nieuw toe te voegen be-
sluiten. Laat hen hun professoren benoemen, en hun
menschen antwoorden, en hun kerkrecht fixeren, en
andermáál hun broeders zeggen: zoo spreekt de Heere.
En rijdt hun wagens niet in de wielen met nerveus
gedwang om een kerkeraad zoo ver te krijgen, dat be-
halve de arbeid van onze eigen deputaten nu óók nog,
vlug, vlug, vlug, de arbeid van die Haag-
sche synode door een tusschentijdsche synode
doorbroken wordt. Laat die „doorbraak“ varen. En
leert een weinig kalmte van dr J. Ridderbos en van
dr J. Hoek, wegzender van „cand.“ H. J. Schilder en
zoo.

K. S.

EINDELIJK EENS EEN BEHOORLIJK GELUID OVER DE „KWESTIE“-GOOSSENS.

De „Indische Courant“ van 7 Sept. j.l. schrijft:

ACTUELE KWESTIE VOOR INDONESISCHE KERKEN.

ONGEGRONDE VREES VOOR VERSTORING VAN ORDE EN RUST.

Onder het hoofd: „Les van verleden“ wijdde „Het
Dagblad“ (Batavia) een beschouwing aan de godsdienst-
vrijheid in Indonesië, welk artikel wij in ons blad over-
namen.

Van gesichte zijde schrijft men thans het volgende:
Het artikel: „Les van Verleden“ zou den indruk kun-
nen wekken, alsof slechts het verleden geleerd heeft,
dat preventieve bepalingen beknotting van de gods-
dienstvrijheid betekenen, en dat het hanteren van de
beperking van godsdienstvrijheid „in het belang van
rust en orde“ (art. 177 I.S.) vaak leed aan willekeu-
rige toepassing door plaatselijke bestuurders en con-
flicten met de centrale Overheid.

Maar deze aangelegenheid is belangrijk urgenter.
Hetgeen in „Het Dagblad“ ter sprake kwam, werd
geargumenteerd met de praktijk van vroeger, waarvan
staatsrechtelijke lectuur, welke in overvloed aanwezig
is, aantoonde welke schade de toepassing van het bijna
beruchte art. 177 I.S. heeft aangericht en hoezeer deze
regeling tot het verleden dient te behoren.

Daarom is het nog geen verleden!
Ondanks de uitspraak in 1947, van den toenmaligen
Minister van Overzeese Gebiedsdelen Jonkman, in de
Tweede Kamer, er op doekende, dat de periode van pre-
ventieve bepalingen naar art. 177 I.S. voorgoed voor-
bij was, vindt het artikel nog toepassing en is onlangs,
op grond daarvan, aan een missionair predikant den
toegang geweigerd tot zijn vroeger ambtsgebied, dat
hij, met verlof naar Nederland gaande, in 1939 verliet
en waarheen hij, door intreden van den oorlogstoestand
in Europa, niet meer kon terugkeren.

Men kan zich slechts verbazen over de argumentatie,
welke van de zijde van locale bestuurders geleverd is,
om tot de conclusie te komen: Niets veranderd en niets
geleerd.

Wat is namelijk het geval?
Vóór den oorlog was op één van de vele eilanden in
de Grote Oost, ten gevolge van den zendingsarbeid, een
aantal zelfstandige Indonesische Kerken ontstaan. Om
redenen van kerkrechtelijken aard, speciaal verband
houdend met het handhaven van de kerkelijke tucht,
ontstond er een kerkcheuring.

We willen in dit verband daarop niet verder ingaan
en spreken ons niet uit over de mérites daarvan, om-
dat we ons anders op kerkelijk terrein zouden begeven.
Hierbij zij echter wel aangetekend, dat er op generiel
wijze sprake was van orde- en rustverstoring, hetgeen
o.m. hieruit blijkt, dat van geen van de zendingsarbei-
ders de bijzondere toelatingskaart, welke art. 177 I.S.
vereist, werd ingetrokken.

Tevens merken we op, dat dit kerkelijk uiteengaan,
hetwelk in 1938 plaatsvond, diepere dan oppervlakkige
oorzaken had. Immers, hoewel de kerken, die afzon-
derlijk kwamen te staan en ongeveer 1000 leden telde,
vanuit Nederland geen geldelijken steun meer kregen,
werd het werk voortgezet en voorzagen de goeroe's
en goeroe's-Indijl in hun eigen levensonderhoud. Boven-
dien deden, om gelijke grondoorzaken, in Nederland
tijdens den oorlogstijd, dezelfde moeilijkheden zich voor,
ook daar helaas met hetzelfde gevolg.
Toen deze Indonesische Kerken voormelden missionair-
predikant na den oorlog terugverlangden, nu niet zo-
zeer als zendeling dan wel als haar eigen herder en
leeraar, kregen ze nul op 't request.

Aanvankelijk was het motief van het plaatselijk Be-
stuur (dat zijn belangrijkste informatie inwon bij de
leden van de concurrente kerkelijke partij), dat men
bij terugkeer van dezen miss. predikant vreesde voor
orde- en rustverstoring.

Toen enige maanden geleden, ten gevolge van voor
den betrokkene zeer gunstige verklaringen van de
Zelfbestuurders ter plaatse, het koesteren van deze
vrees veel verwantschap vertoonde met het zien van

spoken bij dag, kwam dit argument vanzelf op den
achtergrond. Bij een hernieuwd onderzoek namelijk
bleven de aan die vrees steun biedende feiten, welke
eertijds voorgedragen werden, buiten beschouwing.
Maar toen kwam het formele standpunt op den voor-
grond: De betrokken zendeling had zijn vroegere, nog
nimmer ingetrokken, bijzondere toelatingskaart ver-
kregen op verzoek van een bepaald kerkgenootschap,
doch thans werd hij gezonden door een ander kerk-
genootschap. Daarom zou de oude kaart als vervallen
beschouwd moeten worden.

Doch ook deze redenering zal blijken onhoudbaar te
zijn, daar de bijzondere toelatingskaart persoonlijk ge-
steld is.

Thans is deze zaak ter beslissing voorgelegd aan den
H.V.K.

De Nederlandse Kerken dienden een request in. De
Indonesische, pleitend op de godsdienstvrijheid, even-
eens; terwijl op het betrokken eiland momenteel een
Volkspetitionnement in volten gang is.

„Het Dagblad“ schreef, dat de grondwet van Djokja
generiel beperkingen aan de godsdienstvrijheid in den
weg legt en sprak de wens uit, dat in de grondwet van
de R.I.S., dat goede voorbeeld gevolgd moge worden.

Maar de zaak is voor bepaalde Indonesische Kerken
actueler. Zij wachten met belangstelling, ja, met span-
ning, de beslissing van den H.V.K. in dezen af.

We zouden ons wel heel sterk vergissen, als hier
niet bedoeld was op de kwestie-Goossens.

Inderdaad is — alle samensprekings-broederlijke-
gebaar ten spijt — ds Goossens van synodocratische
zijde op allerlei manier tegengewerkt. Ook op minder-
waardige wijze. Zoals trouwens ook in het binnen-
land de vervolging nog steeds niet rust.

We hopen dat deze stem eindelijk zal doordringen.

En onze lezers zien meteen, hoe belangrijk het is,
dat onze kerken haar naam behouden. Ook in dezen
hebben we nog heel wat tegenstand en dan vooral
stillen te overwinnen. Zelfs als we den naam behouden
hebben, heet het nog: kerken van anderen naam. Hoe
zou het dán worden, als wij werkelijk den naam prijs-
gaven?

K. S.

KERKNIEUWS

Beroepen te:

Doorn-Driebergen, Wieringermeer, Voorthuizen, Cand. W.
G. Raven te Eindhoven.

Aangenomen naar:

Kantens, Cand. P. Veldstra te Enschede.
Loenen a. d. Vecht, Th. Hoff te Grootegast.

Bedankt voor:

Aduard, Westeremden-Loppersum, Hijken, Valthermond,
Cand. P. Veldstra te Enschede.

— DS D. DEDDENS, Hoofdweg, Sauwerd, is telefonisch
aangesloten onder Adorp, no. 235 (K 5909).

— DS N. BRUIN te Beverwijk woont voorlopig: Lij-
terbeslaan 19.

— EINDHOVEN, Adres kerkeraad: A. A. Schiebaan,
Laagstraat 239.

— DS J. H. v. d. HOEVEN te Houwerzijl is telefonisch
aangesloten onder nr 130.

— HERINSTITUEERING OOSTERWOLDE (FR.). Na-
dat sedert 26 Juni j.l. alhier kerkdiensten werden gehou-
den, kwamen 6 Sept. de manslidmaten bijeen onder lei-
ding van den kerkeraad van Haulerwijk. Na een breede
inleiding door Ds Kapteijn werd unaniem goedgevonden
tot verkiezing van ambtsdragers over te gaan, nadat
helaas een oproep tot Vrijmaking aan den Raad der ge-
bonden kerk en gemeente niet alleen geen gehoor vond,
maar zelfs geen enkel antwoord waardig werd gekeurd.
Gekozen werden als ouderling: R. J. de Boer, adres: Oos-
terwolde (Fr.), no. 242 en J. v. d. Meulen Pan; als diaken:
L. Stavaast. Op Zondag 11 September werden genoemde
broeders in hun ambt bevestigd door Ds Kapteijn, die tot-
tekst had gekozen Ezra 3: 10-13. Hiermede is het ker-
kelijk leven alhier hersteld, daar de verstrooiden in Oos-
terwolde en omgeving thans weer een eigen kerkeraad
hebben.

— UITSPRAAK. De kerkeraad der Geref. Kerk te
Zwijndrecht-Groote Lindt, in vergadering bijeen op 12
September 1949.

betreurende dat, volgens publicatie in de bladen, Ds
B. A. Bos met een commissie van de Synode van Den
Haag van de gebonden kerken heeft samengesproken,
waardoor de Haagse Synode op verkeerde gronden tot
haar besluit van samenspreking is gekomen, wijl het ge-
vaar is ontstaan, dat deze Synode geen uitspraak doet
over de verschillende bij haar ingekomen bezwaarschri-
ften inzake de bekende bindingen en tuchthandelingen; en
niet ingaat op het besluit van onze Generale Synode van
Amersfoort 1948, zoodat ook nu de situatie niet wordt
verhelderd en geen goede basis voor samenspreking ge-
legd is.

afkeurende, dat Ds B. A. Bos, één onzer predikanten,
eigenmachtig met deze Synode op deze manier in con-
tact is getreden.

besluit hiervan mededeeling te doen aan Ds B. A. Bos
en de kerkelijke pers.

— WETSINGE-SAUWERD, Werd op Zondag 4 Sept.
de gemeente van Zuidwolde (Gr.) verblijd door de beves-
tiging en intrede van Ds H. A. Stel, Zondag 11 Sept. j.l.
zag de genabuurde zusterkerk te W.-Sauwerd vol vreug-
de den dag aangebroken, die het einde bracht van de bijna
vierjarige periode van vacant-zijn. 's Morgens vond de
bevestiging van Cand. D. Deddens in het ambt plaats door
Prof. P. Deddens, die tot tekst van zijn predikatie had
genomen 2 Tim. 4: 1-5. Handelend over: De uiterste
wilsbeschikking van den Apostel Paulus aan den Evan-
gelist Timotheus inzake de getrouwe vervulling van diens

ambtsdienst, sprak Prof. Deddens over: 1e. De bezwe-
ring tot dien getrouwen ambtsdienst; 2. Het motief tot
dien getrouwen ambtsdienst; 3e. De directieven tot dien
getrouwen ambtsdienst.

In Timotheus vermaant de Apostel Paulus alle ambts-
dragers, die de kudde van Jezus Christus hebben te wel-
den. Hij bezweert hen voor het aangezicht van God en
van Jezus Christus, Wiens oordeel zal gaan over alle werk
van alle ambtsdragers van alle tijden. Hij bezweert hen
bij Christus' wederkomst op de wolken en bij diens Ko-
ningsheerschappij, om getrouw te zijn. Dat de Apostel
spreekt met zoo diepen ernst en zoo groote bewogenheid
is niet zonder reden: de tijd komt en is reeds gekomen,
dat men in de gezondmakende leer, onontbeerlijk als het
medicijn dat de ziektekiemen doodt, en als het voedsel,
dat het leven voedt en in stand houdt, geen smaak meer
heeft: men wil iets anders, iets pikants, iets „lekkers“.
Men komt in de kerk om te „hooren“, niet om te „lee-
ren“; in dat hooren wil men gekitteld worden, men wil
hooren wat het vleesch streeft. Eindeloze genealogieën
en mythen, die bedoelen te betogen de groote betekenis
en kracht der Joodsche natie en den adel van haar af-
stamming. Zeg niet: de schuld der Woordvervalsching ligt
bij de professoren en dominees; velen in de kerk willen
het zoo. Hun eigen begeerlijkheid roept erom, en dat de
Woordvervalschers komen, is een oordeel Gods. En het
komt van kwaad tot erger: 2 Tim. 2: 16, 17; 3: 2-5. In
vijf korte instructies, als militaire commando's, beveelt
de Apostel aan Timotheus getrouw te zijn in Woordbe-
dienting en alle onderwijzing. Centraal is: predik het
Woord. Het ambt hangt af van de gebondenheid aan het
Woord. De Dienaar brengt door eigen voortreffelijkheid,
gaven, studie, in de gemeente niet 't minste gezag mee.
Geen menselijk gezag in de kerk; geen „volksgezag“.
Houd aan, wees paraat en diligent; wederleg, kom
met argumenten om van ongelijk te overtuigen; bestraf,
en verberg niet, wat hem wacht, die aan het Woord toe-
doet of afdoet; vermaan, om tot bekeering te leiden. Geen
polemie! Zeggen: we worden zoo moe van den strijd,
we verlangen „rust“? De duivel slaapt niet en de dwaling
rust niet. Elsch is: nuchterheid, niet den roes van de
menselijke wijsheid. Bij standvastigheid komt de ver-
drukking van de zijde der Woordvervalschers. Wat als
verwijt bedoeld is: „Hij brengt alleen maar het evangelie“,
is Goddelijke opdracht; het dienstwerk mag nooit half
geschieden, eischt alle gaven en krachten, het benutten
van alle mogelijkheden.

In den middagdienst verbond Ds Deddens zich aan de
gemeente met een predikatie over Ps. 45: Het profetisch
hooglied van den Koning-Bruidgom en Zijn Bruid. Dit
lied zingt van: 1e. den luister van den Koning-Brui-
gom; 2e. den luister van des Konings bruid; 3e. den luis-
ter van hun huwelijk.

Deze psalm, waarschijnlijk gedicht n.a.v. de concrete
historische gebeurtenis van het huwelijk van Salomo met
de dochter van Farao, is door de inspiratie van den Hei-
ligen Geest een profetie geworden van dien Vorst, die
zeggen zou: meer dan Salomo is hier, en die alle macht
en eer en het koninkrijk heeft. Op Zijn lippen is genade
uitgestort. Gods genade: Zijn verbeurde gunstige gezin-
heid, heeft God in Christus naar de wereld toegebracht,
en door de taal der lippen van den verhoogden Christus,
d.i. door Zijn Woord, vóór alles door de prediking van dat
Woord, doet Hij bij Zijn volk deze genade steeds meer
effect verkrijgen. Maar in Christus heeft God ook Zijn
toorn naar de wereld toegedragen, en de verhoogde Ko-
ning zal straks het oordeel uitbrengen ter overwinning.
Daarom stijgt het gebed op: górd Uw zwaard aan de
heup, o Held, en rijd voorspoedig op het woord der waar-
heid en zachtmoedigheid-gerechtigheid. Deze bede is me-
de een bede om eigen trouw, en trouw van alle onderda-
nen, in het hanteeren van het zwaard des Geestes. Deze
Koning is Bruidgom, Zijn kerk is Zijn bruid. Zij mag en
moet alleen Hem willen behagen en toebehooren, en de
liefde maakt dezen last tot een lust. Zij mag geen helm-
wee hebben naar haar oude huis, waaruit des Konings
liefde haar verloorde: de wereld, en mildtaden de afhoere-
rende kerk, die zich met de wereld vereenigt. Haar Brui-
degom geeft Zich in de plaats voor alles wat zij verliest,
en Hij trouwt haar in gemeenschap van goederen: Hij,
de erfgenaam van alle schatten des Vaders, doet haar in
alles deelen. Deze bruid van Christus heet ook nu reeds
Zijn vrouw, de moeder der geloovigen. Aan de kerk is
toegezegd een zaad, dat God dienen zal, en dit zaad
wordt geroepen en wedergeboren door den moeder-dienst
van de prediking des Woords. Zoo komen de zonen in de
plaats der vaderen. Voor alle zonen is er herstelling van
het in het paradijs verzondigde koningschap, en straks
de volle uitoefening daarvan: in het nieuwe paradijs re-
geeren ze met Christus over alle schepselen over de lang-
ten en breedten van den nieuwen hemel, d.i. de nieuwe
aarde.

Na de prediking vonden toespraken plaats. Extra werd
gecollekteerd voor een eigen kerkgebouw, waaraan drin-
gend behoefte bestaat.

Het was een dag, waarin rijk heeft geschitterd de ge-
nade des Heeren.

CORRESPONDENTIE

Volgende maand hopen wij te disponeeren over het
abonnementsgeld 1 October 1949-31 Maart 1950.

Abonnees, die er de voorkeur aan geven het verschul-
digde bedrag ad f4.— per giro te betalen, verzoecken
wij vriendelijk, dit vóór 4 October te doen op post-
rekening 406040 van „De Reformatie“.

Willen degenen, die geabonneerd zijn via den Boek-
handel, er aan denken, dat zij niet aan ons, doch aan
hun boekhandelaar moeten betalen? DE UITGEVERS.

INHOUDSOPGAVE EN REGISTERS.

In dit nummer vindt U het tekstregister van den 24en
jaargang. In één der volgende nummers zal in een bij-
blad de inhoud en het trefwoordenregister opgenomen
worden. De abonnees behoeven dit dus niet meer aan te
vragen. Zij, die per 1 Oct. bedanken, moeten dit echter
wel doen, indien zij zich van een exemplaar willen ver-
zekeren.

DE UITGEVERS.